

Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich

17 listopada 2022

kategoria:

Aktualności

Znaczenie grobów

17 listopada na cmentarzu parafialnym przy ul. Nowopogońskiej odbyła się podniosła uroczystość oznaczenia grobów powstańców śląskich znakiem pamięci „Tobie Polsko” zorganizowana przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach, Miasto Czeladź oraz Muzeum Saturn.

W wydarzeniu udział wzięli: przewodniczący Rady Powiatu Będzińskiego **Jan Powałka**, burmistrz Czeladzi **Zbigniew Szaleniec**, zastępca burmistrza ds. społecznych **Beata Zawiła**, proboszcz parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika ks. kanonik **Jarosław Wolski**, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach **Jan Kwaśniewicz**, delegacje Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Koło Czeladź, Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi, Harcerskiego Kręgu Seniorów, Związku Harcerstwa Polskiego, Miejskiej Biblioteki Publicznej im. M. Nogajowej. Szczególnymi uczestnikami wydarzenia byli potomkowie rodzin czeladzkich weteranów powstań śląskich. Poczet sztandarowy wystawiło Miasto Czeladź.

Uroczystość rozpoczęła się przy grobie śp. **Józefa Tajchmana**, przy którym wartę honorową zaciągnęli kadeci z klasy mundurowej Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Czeladzi. Po przywitaniu gości przez dyrektora Muzeum Saturn **Iwonę Szaleniec** i wygłoszeniu słowa wstępnego głos zabrał burmistrz Zbigniew Szaleniec, a następnie naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach Jan Kwaśniewicz, który przybliżył ideę akcji „Powstańcy to wiara, nadzieja i cud - ocalmy groby Powstańców Śląskich od zapomnienia!” mającą na celu zewidencjonowanie jak największej liczby grobów, w których spoczywają powstańcy śląscy, a dotąd nie figurujących w dostępnych ewidencjach prowadzonych przez instytucje samorządowe i państwowe. Po modlitwie w intencji zmarłych powstańców

poprowadzonej przez ks. kanonika Jarosława Wolskiego przystąpiono do aktu oznaczenia grobu znakiem pamięci „Tobie Polsko”. Uroczystość kontynuowano przy pozostałych mogiłach uczestników powstań śląskich w określonym porządku: przedstawienie biogramów, modlitwa i poświęcenie grobu, akt dekoracji. W ten sposób oznaczonych stosownym znakiem zostały nagrobki śp. **Leona Banaszkwicz, Wacława Będkowskiego, Mieczysława Ferdynandzkiego, Bolesława Kocota, Stanisława Maja, Romana Pawełczyka, Mirosława Sadowskiego, Mieczysława Szenka, Józefa Szymczyka i Tomasza Tarnówki.**

Akcja oznaczania grobów znakiem pamięci opracowanym przez Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach rozpoczęła się 5 lipca 2021 r. w dzień setnej rocznicy zakończenia III powstania śląskiego. Wykonany z porcelany nagrobnej znak pamięci „Tobie Polsko” ma formę proporczyka o wymiarach 20 cm x 8 cm. Umieszczono na nim inwokację „Tobie Polsko”, pod którą znajduje się wizerunek orła otoczonego datami powstań, a poniżej napisy „Grób Powstańca Śląskiego” i „Instytut Pamięci Narodowej”. Proporczyk jest wzorowany na sztandarze powstańczym „Tobie Polsko” pochodzącym z początku 1920 r. utworzonym w pracowni znajdującej się przy redakcji „Katolika” w Bytomiu, obecnie zaś przechowywanym w Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Św. Anny.

Warto dodać, że to nie koniec. Akcja godnego upamiętnienia czeladzkich powstańców będzie kontynuowana. – Badania wciąż trwają. Na dziś mogę powiedzieć, że groby tego rodzaju znajdują się tylko na cmentarzu przy ul. Nowopogońskiej. Akcja będzie kontynuowana. Przygotowujemy kolejną grupę wniosków do IPN-u, które po weryfikacji otrzymają tabliczkę. Zgłoszeń jest jednak bardzo wiele i czas oczekiwania jest bardzo długi - absolutnie od nas niezależny - wyjaśnia **Anna Binek-Zajda**, kustosz Muzeum Saturn.

Ocalmy groby powstańców śląskich od zapomnienia

W związku z kontynuowaniem akcji oznaczania grobów czeladzkich weteranów powstań śląskich znakiem pamięci „Tobie Polsko” zlokalizowanych na miejscowych nekropoliach Muzeum Saturn zwraca się z gorącym apelem do potomków uczestników powstań śląskich o zgłaszanie miejsc wiecznego spoczynku swych ojców, dziadów i pradziadów, którzy przed ponad 100 laty czynem oraz męstwem wsparli Ślązaków marzących, by ich rodzinne ziemie powróciły do Macierzy.

Prosimy o kontakt telefoniczny **32 265 42 98**, bądź e-mailowy: historia.muzeumsaturn@op.pl.

Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich

17 listopada 2022 18 zdjęć

[Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

[Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

• [Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich](#)

- [Pierwsza](#)
- [Poprzednia](#)
- Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich - strona [2](#)
- Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich - strona [3](#)
- Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich - strona [4](#)
- Uczczenie pamięci czeladzkich weteranów powstań śląskich - strona **5**

Źródło: Muzeum Saturn w Czeladzi